

K O J E T Í N S K Ý
kulturní kalendář

*Mnoho zdaru
v novém roce 1967
všem odběratelům!*

KAM DNES

3. úterý 19.45 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma **O HANÁCKÉM KROJÍ**
v rámci cyklu „Procházka historií“
11. středa 14.00 hod. — klubovna Kulturního domu
BESÍDKA PRO MLÁDEŽ 6.—9. postupného
ročníku, spojená s kvizovou soutěží o ceny
14. sobota 20.00 hod. — budova TJ Slavoje
SPOLEČENSKÝ PLES Svazu požárníků, na
kterém hraje dechový orchestr OB Němčice
n. B.
17. úterý 19.45 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma **SOUČASNÉ ZDRAVOT-**
NICTVÍ A POVĚRY v rámci cyklu „Lékařská
věda a dnešek“
18. středa 14.00 hod. — klubovna Kulturního domu
BESÍDKA PRO DĚTI 2.—5. postupného roč-
níku spojená s kvizovou soutěží o ceny
21. sobota 20.00 hod. — budova ZDŠ nám. Míru
SPOLEČENSKÝ VEČER, který pořádá Sdru-
žení rodičů a přátel školy při ZDŠ nám.
Míru
28. sobota 20.00 hod. — budova TJ Slavoje
SPOLEČENSKÝ PLES, který pořádá ZV ROH
Vítkovických železáren KG, provoz Kojetína.
Hraje hudba z Koryčan

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DUCHODCŮ

- Středa 4. **BESEDA** o zajímavostech ze světa
- Středa 11. **PŘEDNÁŠKA** na téma „Lékařská věda a
dnešek“
- Středa 18. **BESEDA** z oboru historie Kojetína a jeho
okolí
- Středa 25. **BESEDA** o knize

Začátky besed — pokud není dodatečně oznámeno jinak
— vždy ve 14.00 hodin odpoledne.

KINO „HANÁ“

1. a 2.
neděle
pondělí **MUŽ Z RIA**
O tomto filmu jsme informovali v prosincov-
ém Kulturním kalendáři.
4. a 5.
středa
čtvrtek **SVĚTLO ZA ROLETOU**
Maďarský špionážní film. Režisér tohoto
napínavého filmu je Laszlo Nadasy. Mládež
přístupno.
- 6.—8.
pátek
sobota
neděle **DÝMKY**
Československo-rakouský barevný široko-
úhlý film natočil režisér Vojtěch Jasný po-
dle povídek sovětského spisovatele Ilji Eren-
burga. Ze třinácti povídek, tvořících Eren-

burgovu knihu, si vybral tři. Dýmku hercovu, Dýmku lotrovu a Dýmku sv. Huberta. Zajímavé je herecké obsazení, v němž vedle českých představitelů (Brejchová, Kačer, Olmer, Matuška, Lohnický aj.) se výrazně uplatňují herci rakouští, jako Richard Münch, Gerhard Riedmann, západoněmečtí, jako Walter Giller a jeho manželka Nadja Tillerová a dánští, jako Gitte Haenningová nebo Vivi Bachová. Vstupné 5, 6, 7 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno.

11. a 12.
středa
čtvrtek

VANINA VANINI

Italský barevný film Roberta Rosselliniho je adaptací stejnojmenné povídky francouzského spisovatele Stendhala. Vypráví příběh romantické lásky krásné římské šlechtičny k statečnému vůdci karbonářského hnutí a na tomto dějovém pozadí se pokouší zachytit a vysvětlit úsek politických dějin Itálie ve dvacátých letech minulého století. V mnohém připomíná tento film film Luchina Viscontiho „Vášeň“, který jsme zhlédli před několika lety. Vstupné 3, 4, 5 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno.

13.—15.
pátek
sobota
neděle

ŠELMA NA SVOBODĚ

Francouzský kriminální film na rozšířeném plátně s Lino Venturou v hlavní roli vypráví napínavý příběh o muži, který je vytržen z klidného života a donucen vrátit se — ve vyšším zájmu — mezi své někdejší zločinecké přátele. Film je mluven česky. Mládeži do 15 let nepřístupno.

18. a 19.
středa
čtvrtek

SKOKAN

Americký barevný hraný film v české řeči vypráví o přátelství hocha a delfína. Na rozdíl od dosavadních filmů, kde cvičitelé byli na souši a delfini vyskakovali z moře; v tomto filmu se kamera často uchýlila pod hladinu oceánu, aby ukázala život těchto mořských savců v jejich přirozeném prostředí. Ve filmu je kamerou zachycen i souboj delfína a žraloka. Příběh se odehrává na jednom z řady ostrůvků Florida KEYS, táhnoucích se od Floridy, spojených s pevninou silnicí. Mládeži přístupno.

20.—22.
pátek
sobota
neděle

RŮŽOVÝ PANTHER

Americký barevný širokoúhlý film režiséra Blaka Edvardse je detektivní komedie, jejíž děj se odehrává v efektním prostředí Říma, Hollywoodu, Cortiny d'Ampezzo a dalších měst uprostřed smetánky mezinárodní společnosti. Jeho smutným hrdinou je kriminální inspektor Clouseau, který se ukáže stejně neschopný jako policista i jako manžel krásné paní Simony. Jako v mnoha podobných filmech komediální složka převažuje kriminální. Proto divák od samého začátku zná zločince a spíš než postupem jeho odhalování se baví nešikovností nešťastného policisty a klamaného manžela. Vstupné 6, 7, 8 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno.

25.—26.
středa
čtvrtek

MLADÁ GARDA

Obnovená filmová kopie staršího dvoudílného sovětského filmu. Mládeži přístupno.

27.—29.
pátek
sobota
neděle

DO TOHO, DO TOHO!

Tuto francouzskou barevnou crazy komedii můžeme právem označit za autorský film. Robert Dhéry je jedním ze scénaristů, režisérem i představitelem hlavní role. Film vypráví vtipnou formou veselé zážitky mladého Francouze, který odjel s výpravou sportovních fanoušků do Anglie podpořit francouzské mužstvo. Hlavní ženskou roli vytvořila Dhéryho manželka a spolupracovnice Colette Brossetová. Prostě jednou větou — rozpustilá francouzská filmová veselohra.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přístupno.

Dětská představení

1. neděle **ZAA — BÍLÝ VELBLOUDEK**
Francouzský barevný film o bílém velbloudkovi, s kterým pozná divák přírodní krásy a starověké památky severní Afriky.
8. neděle **PRÁZDNINY V OBLACÍCH**
Český barevný film pro děti.
15. neděle **VOLEJTE MARTINA**
Tímto filmem je uváděn na plátna kin sympatický detektiv Martin, vedoucí dětského oddělení Veřejné bezpečnosti.
22. neděle **PO MOŘI I PO SOUŠI**
Český barevný film.
29. neděle **ZLATOVLÁSKA**
Známa česká barevná filmová pohádka.

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLIM

O ROZVOJI SLUŽEB PRO OBYVATELSTVO V KOJETÍNĚ

(Dokončení.)

V roce 1967 se uvažuje dále rozšířit služby obyvatelstvu, a to buď podnikem OSMK, nebo přímo MěstNV. Má být zatím dána pokusně do provozu autolakovna, provedeno rozšíření provozovny kamenosochařství a jedná se také o přemístění provozovny sklenářství a rámování obrazů.

Další služby obyvatelstvu jsou poskytovány prostřednictvím Městského národního výboru jinými provozovateli. Je to například odvoz popela, který nám provádějí komunální služby Přerov. O této službě se již nedá říci, že by s ní byli občané města spokojeni. Je celá řada stížností, které příslušní pracovníci MěstNV soustavně a s velikými potížemi řeší a závady odstraňují.

Jinou takovou službou je čištění města, které v době budování vodovodu hodně trpělo a nebylo na výši. Celá řada chodníků a ulic byla rozkopána a ve velmi žalostném stavu. Konečně dochází pomalu k nápravě. Po částech a podle dopravních možností jsou ulice zbavovány zbytků výkopů, ulice i chodníky jsou předlážděvány a počítá se s další úpravou chodníků a ulic.

V roce 1966 byly vydlážděny chodníky ve Vyškovské ulici, v Nové ulici, kde je také dokončována vozovka. Byl opraven přístup k poliklinice, započalo se s úpravou Lešetína apod. V roce 1967 se počítá s asfaltováním ulice Čs. legií, Sladovní ul., přístupu k poliklinice od nádraží, ulicí Husovou, Dudíkovou a chodníkem v ulici Padlých hrdinů a ul. Sv. Čecha.

Cestující autobusem z náměstí si dlouho stěžovali, že se nemají kam ukrýt při čekání za nepohody. Již brzy bude pro ně upraven průjezd vedle papírnickví.

Na úseku obchodu se také počítá se zlepšením služeb. Očekává se, že prodejna Jednoty na nám. Osvobození bude brzy dokončena a pomůže v tíživé situaci v prostoru u nádraží. Na podniku Potraviný bude uplatňován požadavek zřízení dvou nových prodejen a úprava, případně rozšíření prodejen stávajících. Jedná se také o zřízení prodejny pečiva na nám. Míru. Dokončen je již také projekt nové provozovny Fotografie spolu s holičstvím na Gottwaldově nám., kde bude také letos otevřena rychloopravna punčoch.

Otevřena zůstává otázka těžby šterkopísku, znovu-otevření některé pekárny v Kojetíně, zřízení povoznictví při MěstNV v Kojetíně atd. Některé z těchto úkolů jsou již v řešení.

Z uvedeného je vidět, že Městský národní výbor v Kojetíně má opravdový zájem na rozšíření služeb pro obyvatele v duchu usnesení XIII. sjezdu KSČ. Je však třeba si současně uvědomit, že je ještě řada dalších možností, které jsou závislé na finančních a pracovních zdrojích a že budou moci být realizovány postupně v tomto a příštích letech.

KOJETÍN OD ROKU 1848 DO KONCE PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Bohuš Štéger

(Pokračování.)

Vyučováno tedy v bývalém šenkovním domě Englišově č. 52. Adaptace byla jednoduchá — tanečnírna byla prostě přepažena a ostatní místnosti hostinské upraveny na školu a byty obou učitelů, zatímco podučitelé byli nastěhováni do nízkých komůrek na dvoře. A přísný dualismus školy kojetské byl dodržen i tím, že na dvoře zřízeny dva krmíky pro prasátka (jedno městské a jedno vrchnostenské), složeny dvě hromady dříví, nu idyla!

Zároveň se starou školou stržena byla i kroměřížská brána.

V roce 1859 vyhořela celá Žebračka (Tyršova ul. — 12. ledna) a pravá strana Žabáku (25. března) i celé Podvalí (3. května): ten rok byl vůbec bohatý na požáry — celkem šestnáct.

Roku 1860 zase dvakrát hořelo, na Pořadí (1. září) a 4 dny na rynku (21. října).

Když roku 1861 zemřel kojetský rodák Josef Chytil (10. února), narodil se 29. listopadu téhož roku v Kojetíně František Zgoda, po Kosmákově nejpopulárnější „kukátkář“ moravský, jehož knížky psané s jadrným hanáckým humorem se četly se zaslouženou oblibou. Narodil se P. František Zgoda — pseudonym Karel Křen z rodiny, která si kdysi psala Zgodowsky a přišla k nám jako mnoho jiných po třicetileté válce z Polska. I z Uher sem přišlo tehdy mnoho nových lidí a čteme nějaký čas např. jméno Trenčiansky, později prostě Uher.

Pro poznání skutečnosti, jak těžce se u nás (a konečně jistě i jinde) probíjel pokrok, či řekněme zdravý rozum, a že již před více než sto lety živilí určití lidé záměrně zprávy na způsob JPP (tj. „Jedna paní povídala...“), je jistě velmi charakteristický dále uváděný příběh, který se skutečně stal a je také jako takový v aktech zachycen. Čtyřladvacetičlenný obecní výbor města Kojetína, řádně obesaný starostou Eduardem Sahánkem, se sešel dne 16. června roku 1861, aby jmenoval čestnými občany města sedm „deputirovaných“ (vyslanců lidu), o Kojetín zvláště zasloužilých. Kromě Františka Palackého, dr. F. L. Riegra a P. Ignáce Wurma (o jehož volbě do zemského sněmu r. 1884 ještě uslyšíme) také Františka Skopalíka ze Záhlinic. Osm členů výboru, tedy plná třetina, nepřišlo však do schůze, a již druhého dne vypuštěna po městě šeptanda, že „přijde obci sedm lidí na krk“, co to byl za nerozum atd.

Mladí, kteří budou toto číst, zavrtí nechápavě hlavou. Jak to, že „obci na krk“? Co to znamená. Nuže, rozumějte — dnes máme jako občané ČSSR domovské právo všude, v celé republice. Jindy se však o takové, pokud se člověk v místě nenarodil, muselo dlouho žádat. Obec se „cuzákům“ bránila — protože v tom případě, že jejich příslušník třeba i bez viny zchudnul, musela se ho jeho domovská obec ujmout a starat se o něho.

A skutečně již 6. července 1861 podali dva radní JUDr. Franz Swarz a Klemens Kotouczek spolu s dalšími členy obecního výboru (přesně bývalý starosta Vinzenz Drescher, zřejmě inspirátor celého tažení, Rudolf Wallaschek a Samuel Fischer) písemnou žádost o zrušení usnesení z 16. 6. t. r. a hrozili dokonce c. k. místodržitelstvím. Nu, došlo to až do Brna, ale slavné místodržitelství zjistilo, že i těch osm oponentů bylo na schůzi pozváno a že svou nepřítomností s návrhem na česká občanství tedy souhlasili. Byla z toho radost veliká u ohromné většiny Koječáků a ovšem dlouhé nosy a kysele obličejy u poražených.

Prvním národním spolkem v Kojetíně se stal zpěváckohudební spolek „Jaroslav“ založený roku 1862. Jeho splynutím s jednotou Čtenářského spolku (založeného 1868) vznikla roku 1876 slavná kojetská „Občanská beseda“.

Nejstarším záloženským spolkem kojetským byla Občanská záložna, ustavená roku 1863. A hned příštího roku — 1864 — dokončena byla trať Přerov—Vyškov a dána do provozu, takže náš Kojetín dostal vlakové spojení se světem dříve než mnoho jiných míst a měst.

(Pokračování příště.)

Kojetínský kulturní kalendář
vydává Osvětová beseda Kojetín.
T 07 61989 MTZ 11 66 8070

44
JHE 82 1202 26